

č. 12/2009

Směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací

V Evropské unii se uplatňuje tzv. *mechanismus obecného systému vzájemného uznávání odborných kvalifikací*. Základní pravidlo stanoví, že občan EU, jenž získal pro výkon dané činnosti odbornou kvalifikaci v jednom členském státě EU, může v zásadě tuto činnost vykonávat i v ostatních zemích EU.

Nová směrnice 2005/36/ES do velké míry změnila přístup k problematice kvalifikací v zemích EU. Především nahradila řadu předchozích směrnic upravujících jednak obecný systém uznávání kvalifikací, jednak příslušné oborové směrnice. Členské státy měly dvouletou lhůtu pro převedení této směrnice do svých právních řádů. V ČR se tak stalo přijetím zákona č. 189/2008 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace. Je nutno podotknout, že řada států tuto lhůtu nesplnila a novou směrnicí dosud (září 2009) neimplementovala nebo to učinila s velkým zpožděním.

V případě založení podniku či živnosti v jiném členském státu, kde podnikatel bude vykonávat činnost, která je v této zemi regulovaná (vázaná), je nutné žádat o **uznání kvalifikace** u příslušné instituce v této druhé zemi. Příslušné orgány daného členského státu posoudí a uznají (případně neuznají) jeho kvalifikaci, eventuálně mu uloží splnění dalších podmínek, tzv. *kompensačních opatření*. Ve vybraných oborech (např. lékař, porodní asistentka či farmaceut) se uplatňuje systém *automatického uznávání*, kdy každý členský stát uznává profesní diplomy získané v jednotlivých členských zemích dle seznamu dokladů v příloze směrnice. V těchto oborech, které byly dříve pokryty tzv. *oborovými směrnicemi*, dochází k harmonizaci již ve fázi odborné přípravy.

Zcela nově je ve směrnici upravena problematika kvalifikací při přeshraničním poskytování služeb. V oblasti regulovaných profesí u podnikatelů - OSVČ - se neaplikuje systém uznávání kvalifikace, ale byly zde zavedeny dva zcela nové postupy:

1. **Ohlášení odborné kvalifikace**, které je ze zákona vyžadováno u všech regulovaných činností. Podnikatel vyplní ohlašovací formulář, doplní jej povinnými přílohami s překlady do příslušného jazyka (např. živnostenský list či výpis z živnostenského rejstříku, doklad o občanství, doklady o kvalifikaci a praxi), vše zašle uznávací orgán země, kde hodlá přeshraničně poskytovat služby.
2. **Ověření odborné kvalifikace** se uplatňuje pouze u profesí, jejichž výkon může představovat značné riziko pro bezpečnost, zdraví a život lidí. Kladné rozhodnutí je vydáno, pokud žadatel doloží, že splňuje soubor požadavků na odbornou kvalifikaci nebo vlastní doklad o dosažené kvalifikaci, který je v EU automaticky uznáván. V podstatě se jedná o obdobnou proceduru jako je uznání kvalifikace s tím, že kompetentní orgány mají omezenou tříměsíční lhůtu pro vydání rozhodnutí.

Zpracováno 23. 9. 2009

Kontaktní osoba: RNDr. Jitka Ryšavá, tel.: 221 580 290, fax: 221 580 292, e-mail: rysava@crr.cz, Enterprise Europe Network při Centru pro regionální rozvoj ČR, Vinohradská 46, 120 00 Praha 2

European Commission
Enterprise and Industry

